

Strömsunds kommun

Grundläggande granskning av Miljö- och byggnämnden 2020

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund och syfte.....	3
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning.....	3
2.3. Revisionskriterier.....	3
2.4. Genomförande	4
3. Kommunens styrmodell.....	5
4. Granskningsresultat	2
4.1. Nämndens styrning av verksamhet och ekonomi	2
4.2. Uppföljning och måluppfyllelse	3
4.3. Intern kontroll	4
5. Sammanfattande bedömning	6
Bilaga 1: Källförteckning	7

1. Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen har till sin omfattning varit av översiktlig karaktär.

Utifrån vår översiktliga granskning av miljö- och byggnämnden bedömer vi att nämnden i allt väsentligt har en tillräcklig styrning och måluppfyllelse. Däremot har vi hittat avvikelser i nämndens arbete med intern kontroll som gör att vi bedömer att nämnden inte har en tillräcklig intern kontroll.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 5.

2. Inledning

2.1. Bakgrund och syfte

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsord. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl.a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionsord 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsord, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2020.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsord. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ När nämnden måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har nämnden en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?

Granskningen avser miljö- och byggnämnden. I tid avgränsas granskningen huvudsakligen till verksamhetsår 2020.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ God revisionsord 2018
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Riktlinjer för ekonomisk process – budget, mål och uppföljning
- ▶ Riktlinjer för intern kontroll

2.4. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av information som styrker nämndens styrning och kontroll (tex. nämndernas protokoll, mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, tertialrapporter, bokslut).

3. Kommunens styrmodell

Strömsunds kommuns process för styrning och ledning beskrivs i *Riktlinjer för ekonomisk process – budget, mål och uppföljning*, antaget av fullmäktige år 2014.

Året före verksamhetsåret beslutar fullmäktige om mål och budget för kommunens verksamhet kommande kalenderår och de två följande kalenderåren. Nämnderna ska ta fram mål och budget för kommande verksamhetsår. Nämnderna väljer ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till fullmäktige. Valda mål redovisas som inriktningsmål med mätbara effektmål.

Fullmäktiges beslutade övergripande mål för år 2020 är:

- ▶ Fortsatt god ekonomisk hushållning
- ▶ Utvecklad samverkan med näringslivet
- ▶ Attraktiv kommun med hög livskvalitet
- ▶ Motverka ungdomsarbetslöshet
- ▶ Utveckling av framtidens skola
- ▶ Fortsatt satsning på arbetsmiljö- och folkhälsofrågor
- ▶ Insatser för klimatanpassning och miljöförbättringar
- ▶ Utvecklad dialog med kommuninvånarna
- ▶ Integration av nya kommuninvånare
- ▶ Ökad jämställdhet och tillgänglighet

Under året ska styrelse och nämnder följa upp verksamhet och ekonomi i månads- och tertialrapporter.

- ▶ I granskningen har det framkommit att kommunstyrelsen i juni 2015 beslutat att månadsprognoser endast behöver upprättas för februari, april, augusti och oktober. Styrelsen har dock inte föreslagit fullmäktige att revidera sina Riktlinjer för ekonomisk process – budget, mål och uppföljning. Enligt fullmäktiges riktlinjer ska månadsprognoser upprättas för samtliga månader bortsett från januari, juni och juli. Vid befarad avvikelse från budgetramar ska nämnden vidta åtgärder.
- ▶ Tertialuppföljning görs per sista april och sista augusti. I tertialuppföljningen ska nämnderna utöver verksamhetsprognosen även redovisa måluppfyllelsen.
- ▶ Efter årets slut ska nämndens ordförande efter anvisningar från KLF lämna in redovisning av måluppfyllelse, verksamhetsberättelser och annat underlag som krävs.

I *Riktlinjer till reglemente för intern kontroll* beskrivs hur nämnderna ska säkerställa en tillräcklig intern kontroll. Nämnden ska under kvartal 4 året innan verksamhetsåret anta en internkontrollplan. Innan den interna kontrollplanen upprättas ska en risk- och konsekvensanalys upprättas. Analysen ska ligga som grund för var val av processer att kontrollera i internkontrollplanen. Den interna kontrollplanen ska som minimum omfatta:

- ▶ Vilken process/rutin/system som ska följas upp
- ▶ Vilka moment som ska kontrolleras
- ▶ Vilken funktion som ansvarar för att utföra kontrollen
- ▶ Omfattningen på uppföljningen
- ▶ Metod för utvärdering
- ▶ Till vem uppföljningen ska rapporteras och när

Efter årets slut ansvarar nämnden för att sammanställa resultatet från genomförda kontroller i en rapport och vidta nödvändiga åtgärder. Rapporten ska innehålla information om omfattningen av genomförd granskning, utfallet och eventuella vidtagna åtgärder.

4. Granskningsresultat

4.1. Nämndens styrning av verksamhet och ekonomi

4.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat nämndens styrning av verksamhet och ekonomi baserat på efterlevnaden av fullmäktiges Riktlinjer för ekonomisk process – budget, mål och uppföljning och kommunallagen.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrning av verksamhet		
Beslutat om inriktningsmål för den egna nämnden utifrån fullmäktiges riktlinjer.		Nämnden har i oktober 2019 beslutat att fastställa två inriktningsmål utifrån fullmäktiges övergripande mål. Se nämndens beslutade mål under tabellen.
Beslutat om effektmål som är mätbara.		Nämnden har beslutade effektmål som med tillhörande mätbara indikatorer. Dock är ett av effektmålen att genomföra träffar med Strömsunds utvecklingsbolag (SUAB). Det går inte att genomföra under 2020 då SUAB upphörde som bolag den 1 februari 2020. Näringslivsfrågor ingår nu i framtids- och utvecklingsavdelningens verksamhet.
Beslutat om styrande dokument för att utföra sitt uppdrag enligt reglemente och mål.		Nämnden har inför året antagit: - Tillsynsplan enligt miljöbalken och strålskyddslagen 2020. - Kontrollplan för livsmedel 2020 - Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen 2020
Styrning av ekonomi		
Nämnden har upprättat en internbudget för innevarande år inom tilldelad ram.		Nämnden har i oktober 2019 fastställt en internbudget omfattande en nettokostnad på 4 962 tkr. Det är inom fullmäktiges beviljade ram för nämndens verksamhet.

 = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, = väsentlig avvikelse

Nämndens beslutade mål för 2020 är följande:

- ▶ *Inriktningsmål 1:* Kommunen ska ge god service, såväl till näringslivet som till kvinnor och män.
 - ▶ *Effektmål 1:* Fastställda handläggningstider följs.
 - ▶ *Effektmål 2:* Genomföra träffar med SUAB varje kvartal.

- ▶ **Inriktningsmål 2:** Avdelningen bedriver en rättssäker och effektiv myndighetsutövning.
 - ▶ **Effektmål 3:** I planerna prioriterade verksamheter/risker har getts den tillsyn/kontroll som angivits i planernas mål.
 - ▶ **Effektmål 4:** Samtliga beslut är rätt beslutade (mäts genom att redovisa överklagade beslut).

Samtliga effektmål har mätbara indikatorer. Dock har SUAB upphört som bolag i februari 2020 och näringslivsfrågor ligger nu under framtids- och utvecklingsavdelningen.

4.2. Uppföljning och måluppfyllelse

Vi har översiktligt granskat nämndens uppföljning och måluppfyllelse. Granskningen utgår från fullmäktiges Riktlinjer för ekonomisk process – budget, mål och uppföljning och kommunallagen. Nämndens måluppfyllelse utgår från nämndens mätbara indikatorer och målvärden.

4.2.1. Iakttagelser

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Uppföljning av verksamhet och ekonomi		
Nämnden har följt upp ekonomin i månadsrapporter enligt riktlinjerna innehållande en ekonomisk prognos för årets utfall.	✓	Nämnden har följt upp ekonomin vid 4 av 6 sammanträden.
Nämnden har följt upp verksamhet, måluppfyllelse och ekonomi i tertialrapporter för april resp. augusti i enlighet med kommunens riktlinjer.	✓	Nämnden har behandlat verksamhetsprognoser per april resp. augusti 2020. Prognoserna innehåller både prognos av ekonomin samt uppföljning av nämndens inriktnings- och effektmål.
Nämnden har följt upp verksamhet och ekonomi i en årsredovisning i enlighet med kommunens riktlinjer.	✓	Nämnden har följt upp utfall för verksamhet och ekonomi i februari 2021.
Måluppfyllelse		
Nämndens mål för verksamheten är uppfyllda.	✓	Tre av nämndens effektmål är uppfyllda och ett är delvis uppfyllt. Se redovisad måluppfyllelse nedan.
Nämnden har bedrivit verksamheten inom tilldelad ram	▬	Nämnden redovisar ett underskott mot budget med 178 tkr.
Nämnden har vidtagit åtgärder vid prognos om missad måluppfyllelse (verksamhet och ekonomi)	Ej aktuellt	

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, ▬ = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Nämndens redovisade måluppfyllelse för 2020 är följande:

- ▶ **Inriktningsmål 1:** Kommunen ska ge god service, såväl till näringslivet som till kvinnor och män.
 - ▶ **Effektmål 1:** Fastställda handläggningstider följs. **(Uppfyllt)**

- ▶ *Effektmål 2:* Genomföra träffar med SUAB varje kvartal. (Uppfyllt)
- ▶ *Inriktningsmål 2:* Avdelningen bedriver en rättssäker och effektiv myndighetsutövning.
 - ▶ *Effektmål 3:* I planerna prioriterade verksamheter/risker har getts den tillsyn/kontroll som angivits i planeras mål. (Delvis uppfyllt)
 - ▶ *Effektmål 4:* Samtliga beslut är rätt beslutade (mäts genom att redovisa överklagade beslut). (Uppfyllt)

Effektmål 2 baseras på att träffar har genomförts med framtids- och utvecklingsavdelningen eftersom SUAB upphört som bolag under 2020.

Nämndens ekonomiska resultat för år 2020 blev ett underskott mot budget på 178 tkr. Resultat beskrivs i bokslutsrapporten bero på effekter av pandemin samt att kostnaderna för ärendesystemet blev högre än förväntat.

4.3. Intern kontroll

4.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat nämndens arbete med intern kontroll utifrån fullmäktiges riktlinjer för intern kontroll.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Internkontrollplan		
Nämnden har gjort en risk- och konsekvensanalys för att identifiera områden som kräver kontroll.	—	Nämndens internkontrollplan 2020 grundas på att barnkonventionen blev svensk lag 1 januari 2020. Internkontrollplanen ska därför enligt beslut följa upp främst tillsyn och kontroller som fokuserar på barn. Det finns dock ingen upprättad risk- och konsekvensanalys för att identifiera och bedöma övriga risker som kan påverka nämndens verksamhet.
Beslutat om en internkontrollplan utifrån risk- och konsekvensanalys.	✓	Nämnden har i december 2019 beslutat att fastställa en internkontrollplan för år 2020.
Internkontrollplanen innehåller - Vilken process/rutin/system som ska följas upp - Vilka moment som ska kontrolleras - Vilken funktion som ansvarar för att utföra kontrollen - Omfattningen på uppföljningen - Metod för utvärdering - Till vem uppföljningen ska rapporteras och när	✗	Beslutade kontroller i internkontrollplanen handlar främst om att återrapportera antal utförda kontroller och avvikelser enligt tillsyns- och kontrollplaner. Kontrollerna ska enligt beslutet följas upp kvartalsvis och redovisas till nämnden.

		<p>I nämndens internkontrollplan framgår att avvikelser vid kontroller och tillsyner ska rapporteras till nämnden. De avvikelser som bygg- och miljöavdelningen upptäcker vid en tillsyn/kontroll avser brister hos den aktör som granskas och inte nämndens egen verksamhet.</p> <p>Internkontrollplanen ska vara till för att kontrollera att exempelvis kontrollera att nämndens verksamhet lever upp till regler, lagar och föreskrifter. Kontrollerna bör därför fokusera på att genomförda tillsyner går rätt till och inte avvikelser hos de granskade aktörerna.</p>
Uppföljning och resultat av internkontrollplan		
Nämnden har efter verksamhetsåret följt upp resultatet av internkontrollplan.		Nämnden har följt upp internkontrollplanen för varje kvartal.
Resultatet från utförda kontroller lever upp till kraven	<i>Ej aktuellt</i>	Ej aktuellt då upptäckta avvikelser inte avser nämndens egen verksamhet.
Nämnden har vidtagit/utreder åtgärder vid eventuell avvikelse	<i>Ej aktuellt</i>	Samma förklaring som ovan.

 = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, = väsentlig avvikelse

5. Sammanfattande bedömning

Utifrån vår översiktliga granskning av miljö- och byggnämnden bedömer vi att nämnden i allt väsentligt har en tillräcklig styrning och måluppfyllelse. Däremot har vi hittat avvikelser i nämndens arbete med intern kontroll som gör att vi bedömer att nämnden inte har en tillräcklig intern kontroll.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att nämnden i stort har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p> <p>Dock har nämnden inför året antagit ett effektmål om att genomföra träffar med SUAB varje kvartal, vilket inte är möjligt då bolaget upphörde i februari 2020. Träffar har dock hållits med förvaltning som övertog bolagets ansvarsområde.</p>
Når nämnden måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt når en tillräcklig måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.</p> <p>Dock redovisar nämnden ett mindre budgetunderskott på 178 tkr.</p>
Har nämnden en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att nämnden inte har en tillräcklig intern kontroll.</p> <p>Vi bedömer att nämndens internkontrollplan inte är utformad för att kontrollera att nämndens egen verksamhet lever upp till ställda krav samt följer regler, lagar och föreskrifter. Nämnden har därmed inte kontrollerat sin egen verksamhet. Vidare ligger inte någon risk- och väsentlighetsanalys till grund för arbetet. Vi bedömer att nämndens arbete med intern kontroll behöver utvecklas.</p>

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi nämnden att:

- ▶ Upprätta ett systematiskt arbete med intern kontroll som följer kommunens riktlinjer för intern kontroll. Upprätta en årlig risk- och konsekvensanalys som grund för arbetet.

Strömsund 12 mars 2021

David Larsson
Revisionskonsult, EY

PerÅke Brunström
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Bilaga 1: Källförteckning

Dokument:

- ▶ Nämndens protokoll 2019-2021
- ▶ Nämndens internbudget 2020
- ▶ Bokslutsprognoser 2020
- ▶ Årsbokslut 2020
- ▶ Internkontrollplan 2020
- ▶ Redovisning av internkontrollplan 2020
- ▶ Redovisning av måluppfyllelse